
DE BOOM VAN KUM-BUM.

Op bl. 256 van den jaargang 1883 hebben wij het bezoek vermeld, dat graaf BELA SZECHENYI en zijne reisgenooten aan het Buddistisch klooster van Kum-bum brachten, waar zij den heiligen boom vonden,

die door den abt HUC het eerst vermeld is, waarvan de bladeren het afbeeldsel van Buddha zouden vertoonen.

In verband daarmee nemen wij nu ook hier over wat de heer E. L. LAYARD, thans engelsch consul te Noumea in Nieuw-Caledonië, daarover in *Nature*, 24 May 1883, p. 79, schrijft:

De heer LAYARD leerde, toen hij zich in 1852 of 1853 op Ceylon ophield, aldaar den abt HUC kennen, die op zijn terugreis uit China Ceylon bezocht. Met dezen bij zijn vriend sir CHARLES MACARTHY, den toenmaligen secretaris der kolonie, het ontbijt gebruikende, gaf de abt HUC de beschrijving van een wonderboom dien hij gezien had, op welks bladeren duizende afbeeldsels van Buddha voorkwamen. Zijne beschrijving was zoo levendig, dat de heer LAYARD daarin dadelijk een boom herkende die in de tuinen op Ceylon niet vreemd is, waarvan men de bladeren aldaar gewoon is in het water der vinger-glazen te werpen, welke na den maaltijd door de gasten gebruikt worden. Die bladeren deelen namelijk aan de handen een zeer aangename geur mede, wanneer zij tusschen de vingers stuk worden gewreven.

Opziende en den blik vestigende op zijne gastvrouw, die glimlachte, maakte hij de beweging van het indompelen van de hand in een vinger-glas. Zij begreep hem dadelijk en fluisterde aan een bediende een bevel in. Spoedig verschenen vinger-glazen op tafel met hetgeen zij gewoon waren "profiel"- of "gelaatslaurierbladen" te noemen, omdat werkelijk de figuren daarop min of meer gelijken op een menschelijk gelaat in profiel gezien.

Het gezicht van den abbé, toen hij die bladen zag, was een ware schilderij. "Wel, daar zijn zij!" riep hij uit, "waar komen die van daan?" "Wij vertelden hem toen," vervolgt LAYARD, "dat de boom, waarvan die bladen geplukt waren, op geen twaalf ellen van waar hij zat, groeide, tot zijne groote verbazing, en naar ik meende, ook tot zijn niet geringe teleurstelling en verdriet, dat een zoo wondervolle plant zoo gemeen en welbekend was."

Wat nu hiervan wezen moge, uit dit verhaal blijkt dat het meer dan twijfelachtig is of de boom door den russischen reiziger gezien en die hem door de buddhistische monniken van Kum-bum als de heilige boom van Buddha werd aangewezen, wel dezelfde kan zijn als die waarvan de abt HUC gewag heeft gemaakt.

Ha.